

**A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal
192/2011. (XII.22.) számú**

KÖZLEMÉNYE

a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében a turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez igénybe vehető támogatás kifizetésének igényléséről

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal 192/2011. (XII.22.) közleménye a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében a **turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez** igénybe vehető támogatás részletes feltételeiről szóló 150/2009. (XI. 6.) FVM rendelet (továbbiakban: támogatási rendelet), valamint a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében megvalósuló támogatások igénybevételeinek általános szabályairól szóló 144/2009. (XI.6.) FVM rendelet (továbbiakban: NDP Vhr.) alapján nyújtandó támogatások kifizetésének igényléséről.

I. A kifizetés igénylésének feltételei

Kifizetést az NDP Vhr. 9. § (5) bekezdése alapján az adott jogcím vonatkozásában a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (továbbiakban: MVH) által kibocsátott – támogatási kérelemnek helyt adó, vagy részben helyt adó – jogerős határozattal rendelkező ügyfelek kifizetési kérelem benyújtásával igényelhetnek.

Kifizetési kérelem benyújtására e közlemény alapján a 2012. január 1-31-ig terjedő időszakban akkor van lehetőség, amennyiben az ügyféllel az első fokú támogatási határozatot 2010. november 30-át követően közzétették.

A támogatott műveletet legkésőbb 2012. március 31-ig meg kell valósítani, ha az ügyféllel az elsőfokú helyt adó vagy részben helyt adó támogatási határozatot 2010. november 30-át követően közzétették, és a döntés az egyes vidékfejlesztési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 140/2011. (XII. 22.) VM rendelet hatálybalépésekor (2011. december 23. napján) jogerős.

A kiadások a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások mértékéig számolhatók el.

Kifizetési kérelem akkor nyújtható be, ha:

- az ügyfél **szervezet** nem áll felszámolási, végelszámolási eljárás, adósságrendezés vagy csődeljárás alatt,
- az ügyfél **természetes személy** nem áll gazdálkodási tevékenységével összefüggő végrehajtási eljárás alatt.

Ugyanazon jóváhagyó támogatási döntés alapján egy ügyfél egy benyújtási időszakban csak egy kifizetési kérelmet nyújthat be.

Az NDP Vhr. 19. § (4) alapján az ügyfél a **megvalósítási határidőn belül** a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább **90 %-át köteles teljesíteni**. Ez alól kivételt képez a közbeszerzéssel megvalósuló beruházás addig a mértékig, ameddig azt a közbeszerzés eredménye indokolja.

Az egyéb elszámolható kiadások megnevezését és mértékét az NDP Vhr. 22. § tartalmazza. Támogatás vehető igénybe az NDP Vhr. mellékletében hivatkozott szolgáltatásokra, az engedélyezési eljárás díjára, a szabadalmi jogok és licencek ellenértékére, valamint a közműszolgáltatónak fizetett közmű-rácsatlakozási és használatbavételi díjra is. Azonban az egyéb elszámolható kiadások összege nem lehet több, mint a támogatási határozattal jóváhagyott egyéb elszámolható kiadások mértéke, továbbá nem haladhatja meg a beruházás – egyéb elszámolható kiadások nélkül számított – jóváhagyott kiadásainak 12 %-át.

A támogatási határozatban szereplő tételek nem módosíthatóak, ami a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény (a továbbiakban: MVH tv.) 42. § (4) bekezdése alapján, – az ott megfogalmazott kivételekkel – különösen vonatkozik a támogatási kérelemben megjelölt igényre, támogatási alapra vagy összegre egyaránt.

A támogatási határozatban szereplő tételek módosítási tilalma alól kivételt képez:

- az NDP Vhr. 21.§ (5) bekezdésében foglalt eredeti műszaki tartalom módosítása az építésügyi hatóság kötelező előírásának teljesítése érdekében, az ott meghatározott feltételek együttes fennállása esetén,
- az NDP Vhr. 17.§ (3) bekezdésében foglalt megvalósítási hely módosítása az ügyfélnek fel nem róható okból, az ott meghatározott feltételek együttes fennállása esetén.

Módosítás esetén is eleget kell tenni az NDP Vhr. 19. § (4) bekezdésében foglalt, 90 %-os teljesítésről szóló feltételnek. Ez alól kivételt képez a közbeszerzéssel megvalósuló beruházás addig a mértékig, ameddig azt a közbeszerzés eredménye indokolja.

A beruházás megvalósításának helye a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszakot követően **kizárólag az alábbi feltételek együttes fennállása esetén módosítható:**

- jogerős bírósági vagy közigazgatási határozattal igazoltan, az ügyfélnek fel nem róható okból a beruházás a kérelemben megjelölt helyen nem valósítható meg vagy nem folytatható;
- teljesülnek az alábbi feltételek:
 - az ügyfél az üzemeltetési kötelezettség idejére rendelkezik a támogatással megvalósuló létesítmény üzemeltetésének lehetőségét biztosító kizárólagos joggal, kivéve ha a beruházás közműcsatlakozás létesítésére irányul;
 - a támogatással érintett ingatlanak a támogatási kérelem benyújtásakor per- és igénymentesnek kell lennie. Ettől eltérően a támogatással érintett ingatlant az ügyfél nevére szóló elővásárlási jog, az önkormányzatokat megillető visszavásárlási jog, a banki jelzálogjoghoz kapcsolódó vételi jog terhelheti;
- a támogatás részletes feltételeit megállapító jogszabály alapján adható pontszámok változatlanok.

A támogatási határozattal támogatott gép tekintetében az ügyfél módosítást a kifizetési kérelem benyújtásával eszközölhet. Kizárólag a jogerős támogatási határozatban szereplő gépekkel, technológiai berendezésekkel egyenértékű gépek, technológiai berendezések beszerzése támogatható a kifizetési kérelem elbírálása során.

A támogatási határozatban jóváhagyott gép módosítását az adott kifizetési kérelemben kell kérni úgy, hogy a kifizetési kérelemben a (NDP Vhr. 20. § (5) bekezdésben felsorolt

feltételeknek megfelelően) módosított gép kódját kell feltüntetni, és nem a támogatási határozatban jóváhagyott gép azonosítóját.

Egyenértékűnek kell tekinteni azt a gépet, technológiai berendezést, amely:

- szerepel a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak első napján hatályos gépkatalógusban, és beletartozik az adott jogcím vonatkozásában támogathatónak minősített gépcsoportba,
- a jogerős támogatási határozatban szereplő géppel azonos gépváltozathoz tartozik (a gépkód első négy számjegye megegyezik),
- korszerűségi mutatója azonos vagy magasabb, mint a jogerős támogatási határozatban szereplő gép korszerűségi mutatója.

Az elszámolható kiadás a módosítást követően sem haladhatja meg a megvásárolt gépnek a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak első napján hatályos gépkatalógusban szereplő referenciaárát és a támogatás részletes feltételeit megállapító jogszabályban meghatározott mértéket, valamint a módosított gépre, a jogerős támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások alapján meghatározott támogatási összeget.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy egy gépet csak egy gépre lehet módosítani; nincs arra lehetőség, hogy a támogatási határozatban szereplő, különböző gépazonosítójú gépek (több kiadási tétel) helyett „összevonva” egy gépet kérjen a kifizetési kérelemben, illetve arra, hogy a támogatási határozatban szereplő egy gép helyett több gépet kérjen még akkor sem, ha egyébként megfelel a gépmódosítás fentiekben részletezett feltételeinek!

Az NDP Vhr. 20. § (3) bekezdése alapján, ha a támogatással összefüggésben lefolytatott közbeszerzésben nyertes ajánlat szerint megvásárolni kívánt gép egyenértékű a gépkatalógusban szereplő más géppel, és a nyertes ajánlat szerinti gépet a kifizetési kérelem benyújtásáig a gépkatalógusba felveszik, akkor úgy kell eljárni, mintha a gép a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak első napját megelőző munkanapon is szerepelt volna a gépkatalógusban.

A támogatás feltétele továbbá, hogy az ügyfélnek rendelkeznie kell a teljesítés időpontjában kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesítéséhez szükséges okiratokkal, valamint az, hogy a gépek gyártásától a támogatási kérelem benyújtásáig 2 évnél több idő ne teljen el. Ez a feltétel a gépbeszerzés tevékenység keretében, valamint az építéssel járó tevékenységek részeként megvásárolt gépekre és technológiai berendezésekre egyaránt vonatkozik.

Építési beruházás esetén:

- ha az építési beruházásra vonatkozó jogerős támogatási határozat több építési kiadási tételt állapít meg, a kifizetési kérelem azonos kiadási tételéhez tartozó elszámolható kiadás összege azt legfeljebb 10%-kal meghaladhatja azzal, hogy a kifizetési kérelemnek minden megállapított kiadási tételre ki kell terjednie,
- építési műszaki ellenőr alkalmazása, valamint építési napló vezetése akkor is kötelező, ha a beruházás nem építési engedélyköteles,

- az elszámolni kívánt tételeknek szerepelniük kell az építési naplóban. Építéssel járó műveletet érintő kifizetési kérelem esetén az MVH felszólítására be kell nyújtani a kifizetési kérelemhez kapcsolódó építési napló(rész) másolatát. Amennyiben az építési napló nem tartalmazza a támogatás felhasználásának jogszerűsége megállapításához szükséges adatokat, az MVH a felmérési napló(rész) másolatának benyújtására hívhatja fel az ügyfelet. Az építési naplóban, valamint a felmérési naplóban a beépített anyagokat és elvégzett munkarészeket az ÉNGy-ben szereplő MVH- kódokkal kell rögzíteni,
- az elszámolni kívánt bizonylathoz Építési Normagyűjtemény szerinti bontású számlarészletezőnek is rendelkezésre kell állnia,
- a támogatási kérelem eredeti műszaki tartalma az építésügyi hatóság kötelező előírásának teljesítése érdekében a kifizetési kérelem benyújtására nyitva álló időszak első napját megelőző huszonkettedik munkanapig módosítható. A módosítás nem érintheti a támogatott célterületet és nem növelheti a támogatás összegét. A módosító kérelemhez az ügyfélnek mellékelnie kell az építésügyi hatóság kötelező előírását igazoló dokumentumot,
- ha az ügyfél által az első kifizetési kérelemhez benyújtott jogerős építési engedély módosul, az ügyfél a módosítás jogerőre emelkedésétől számított tizenöt munkanapon belül köteles megküldeni az MVH-nak a módosított engedélyt és az ahhoz tartozó tervdokumentációt,
- a kifizetési kérelem esetén a támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszak első napján hatályos építési normagyűjteményt kell figyelembe venni. Ha az építési normagyűjtemény nem tartalmazza az építési tételt, akkor az első olyan támogatási kérelem benyújtására nyitva álló időszakot követően hatályos építési normagyűjteményt kell figyelembe venni, amelyben az építési tétel szerepelt,

Az ügyfél kötelezettségei:

Azon ügyfelek esetében, akikkel az első fokú **támogatási határozatot 2010. november 30. után** közölték, a támogatott beruházás megvalósításának végső határideje 2012. március 31. napja. Ezen ügyfeleknek az utolsó kifizetési kérelmüket a 2012. január 1-31. vagy 2012. április 1-30. között megnyíló kifizetési kérelem benyújtási időszakban kell benyújtani.

Amennyiben az ügyfél kizárólag azért nem tudja 2012. március 31. napjáig a műveletet megvalósítani, mert a szükséges jogerős hatósági engedéllyel vagy engedélyekkel nem rendelkezik, de a megszerzésre irányuló eljárást 2012. március 31-ig megindította, és ezt az MVH felé az illetékes, engedélyt kiállító hatóság eredeti igazolásával 2012. március 31-ig igazolja, valamint a jogerős engedély(eke)t az utolsó kifizetési kérelem benyújtásával, de legkésőbb 2012. április 30-ig csatolja, úgy a megvalósítási határidőt megtartottnak kell tekinteni.

Figyelem! A megvalósítási határidő meghosszabbítására nincs lehetőség.

Azon ügyfeleket, akikkel a támogatási határozatot 2010. november 30. és 2011. július 31. között közölték, az MVH az NDP Vhr. 25. § (7) bekezdése alapján mulasztási bírsággal sújtja, amennyiben a 15. § (6) bekezdés szerinti bejelentést az ügyfél elmulasztja, és a beruházás nem teljesül a 15. § (5) bekezdésben előírt határidőig.

A támogatási jogosultságukat az NDP Vhr. 10/A. §-a (1) bekezdése alapján megszerző ügyfelekre a 15. § (5)–(6) bekezdésében foglaltak nem alkalmazandók. Az NDP Vhr. 10/A. § (1) bekezdése alapján támogatásra jogosult ügyfél a 2007-2013 közötti időszakban az NDP alapján és az EMVA társfinanszírozásában nem terület-, és állatlétszám alapú támogatásokra nem nyújthat be támogatási kérelmet, illetve pályázatot, továbbá a már benyújtott, de jogerős döntéssel még el nem bíralt pályázata, illetve támogatási kérelme elutasításra kerül, ha nem nyújt be kifizetési kérelmet 2012. április 30-ig, vagy a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 75%-át nem teljesíti, kivéve ha részére történt kifizetés 2012. március 31-ig.

Az NDP Vhr. 25. § (2) értelmében, amennyiben az utolsó kifizetési kérelem alapján az ügyfél az NDP Vhr. 19. § (4) bekezdésében foglalt előírásnak nem felel meg, de a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 75%-át teljesíti, a kifizetési határozattal jóváhagyott támogatás kumulált összegét 20%-kal csökkenteni kell. Ha kifizetési kérelem alapján eljárás van folyamatban, úgy az annak során, a kapcsolódó ellenőrzések alapján jóváhagyható támogatás összegét is figyelembe kell venni a kumulált összeg megállapításánál.

Az NDP Vhr. 25. § (2a) bekezdése szerint, ha az ügyfél az utolsó kifizetési kérelem alapján sem éri el a támogatási határozattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 75%-át, úgy az MVH a kérelmet határozattal elutasítja, amennyiben kifizetési kérelem alapján eljárás van folyamatban, és külön határozatban az MVH a támogatási határozatát visszavonja, ezzel egyidejűleg a kifizetett támogatás vonatkozásában az intézkedésben való jogosulatlan részvételről döntést hoz.

Az ügyfél kötelezései továbbá:

- az üzemeltetési kötelezettség időtartama alatt a támogatási döntés alapját képező vállalt foglalkoztatott létszámot és vállalt hátrányos helyzetű munkavállalói létszámot meg kell tartani,
- a támogatott beruházást, létesítményt, eszközt, megvalósított, felújított, korszerűsített létesítményt az elsőfokú támogatási határozat kézhezvételétől számított legalább 5 évig a rendeltetésének megfelelően, a vonatkozó engedélyek és előírások betartásával kell használni, üzemeltetni,
- az üzemeltetési kötelezettség időtartama alatt a beruházás tárgya - kivéve a kötelezettség jóváhagyott átvállalásának esetét - nem idegeníthető el és nem adható bérbe, de jótállás alapján történő csere, amortizáció, lopás, működésképtelenné, használhatatlanná válás esetén az MVH által rendszeresített formanyomtatványon történő bejelentés alapján az MVH engedélyét követően saját forrásból lecserélhető
 - azonos rendeltetésű, azonos vagy magasabb műszaki tartalommal rendelkező tárgyi eszközre,
 - gépberuházás esetén olyan gépre, technológiai berendezésre, mely szerepel a cserére irányuló kérelem benyújtásakor hatályos gépkatalógusban, beletartozik az adott jogcím vonatkozásában támogathatónak minősített gépcsoportba, a jogerős támogatási határozatban szereplő géppel azonos gépváltozathoz tartozik, és korszerűségi mutatója azonos vagy magasabb, mint a jogerős támogatási határozatban szereplő gép korszerűségi mutatója,

- az ügyfél a jogerős támogatási határozattal jóváhagyott művelettel összefüggő gazdasági eseményekről külön kimutatást köteles vezetni a kiadásai, illetve – ha a támogatás részletes feltételeit megállapító jogszabály ahhoz joghatást fűz – a bevételei vonatkozásában és ellenőrzés esetén bemutatnia. A művelet megvalósítását szolgáló gazdasági esemény megtörténtét hitelesen igazoló eredeti bizonylatoknak (számlák, számviteli bizonylatok, pénzügyi teljesítést igazoló bizonylatok, szerződések, megrendelések, szállító levelek, teljesítési igazolások, kifizetés igazolások, minőségi tanúsítványok, biztosítási kötvények, egyedi tárgyi eszköz nyilvántartási katonok, építési napló, felmérési napló) az ügyfél nyilvántartásában fizikailag elkülönítetten, ellenőrzésre alkalmas, rendezett formában rendelkezésre kell állniuk.
- az adott időszakban elszámolni kívánt kiadásokat igazoló eredeti bizonylat(ok)on legkésőbb a kifizetési kérelem benyújtásának napján fel kell tüntetni a tétel Szolgáltatások Jegyzéke szerinti számát, vámtarifaszámát vagy kombinált Nómenklátúra-kódját, továbbá az ügyfél-regisztrációs számát, a támogatási határozat azonosító számát és a „Támogatás elszámolására benyújtásra került” feljegyzést. A kifizetési kérelemmel az elszámolni kívánt kiadásokat igazoló, megfelelő feljegyzésekkel ellátott, a bizonylatok ügyfél eredeti aláírásával és „eredetivel megegyező másolat” rájegyzéssel igazolt másolatait kerülnek benyújtásra.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a bizonylat (másolata) nem kerül elfogadásra és arra vonatkozóan támogatás megállapításra, amennyiben ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy arról bármely, az ügyfél kötelezettségeinél felsorolt, a bizonylatokon kötelezően feltüntetendő elem hiányzik.

Amennyiben a bizonylat nem felel meg a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény vagy a számla az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa törvény) formai vagy tartalmi előírásainak, az elszámoláshoz nem fogadható el. A törvényi előírásoknak nem megfelelő bizonylat alapján igényelt támogatási összeg jogosulatlan igénylésnek minősül, ami szankciót von maga után.

Ugyancsak a bizonylat elutasítását és a törvényben szabályozott jogkövetkezményeket vonja maga után, ha az eredeti bizonylaton arra utaló jel van, hogy a bizonylatot más támogatáshoz is benyújtották, és a tényállás tisztázása alapján az ügyfél kettős finanszírozás iránti igénye bizonyítható.

- Az igénybe vett beruházási támogatás összegét a kettős könyvvizetésre kötelezett ügyfeleknek tőketartalékba (lekötött tartalékba) kell helyezniük, a nem kettős könyvvizetésre kötelezett ügyfeleknek az egyéb bevételek között kell elszámolniuk a saját könyvelésükben,
- a tájékoztatásra és a nyilvánosságra vonatkozó rendelkezések értelmében amennyiben a beruházás teljes költsége meghaladja az 50 000 eurót, a kedvezményezettnek magyarázó táblát kell elhelyeznie, melyen fel kell tüntetni az NDP Vhr. 14 §. (4)-(7) bekezdéseinek megfelelően a művelet leírását és a következő mondatot: „Készült az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap társfinanszírozásában és a Magyar Köztársaság támogatásával.”, valamint európai lobogót az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról szóló, 2006. december 15-i

1974/2006/EK bizottsági rendelet VI. melléklet 4.1 pontjában meghatározott grafikai előírásoknak megfelelően.

- Az ügyfél köteles támogatási rendelet 4. § (7) bekezdés a) pontjában meghatározottak szerint a vendégeknek legalább kétféle szolgáltatást kínálni - amelyből az egyik szolgáltatás más szolgáltatóval történő megállapodás alapján is nyújtható - az alábbiak közül:
 - aa) étkeztetés,
 - ab) szabadidős sport vagy rekreációs szolgáltatás,
 - ac) vezetett túrázási lehetőség,
 - ad) természeti vagy kulturális értékek megismertetése, bemutatása.
- Az ügyfél köteles támogatási rendelet 4. § (7) bekezdés b) pontjában meghatározottak szerint az ügyfél által meghatározott nyitvatartási időben turisták által igénybe vehető üzletszerű szolgáltatást nyújtani.
- A támogatási rendelet 4. § (7) bekezdés c) pontjában meghatározottak szerint az ügyfél köteles Magyar Lovas Turisztikai Szövetség szerinti három patkós minősítésű lovas szolgáltatást nyújtani.
- A támogatási rendelet 4. § (7) bekezdés d) pontjában meghatározottak szerint az ügyfél köteles horgász turisták számára biztonságos és higiéniai helyiségekkel ellátott ingatlannal rendelkezni.
- A képesítéshez kötött tevékenység végzése esetén az ügyfél köteles a vonatkozó külön jogszabályokban előírt képesítési követelményeknek saját maga vagy munkavállalója, vagy jogi személy esetében a személyesen közreműködő tagja által eleget tenni.
- Az ügyfél köteles tagságot fenntartani turisztikai szakmai szervezetben és csatlakozni annak minősítési vagy promóciós rendszeréhez, így különösen területi, regionális, országos egyesülethez, szövetséghez, turisztikai termék, nemzetközi védjegy vagy minősítési rendszerhez.
- A támogatási rendelet 4. § (7) bekezdés g) pontjában meghatározottak szerint az ügyfél köteles az üzemeltetési időszak alatt a falusi turizmushoz kapcsolódó minőségi magán szálláshelyek fejlesztés esetén a Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége (továbbiakban: FATOSZ) által elismert minősítők általi minősítésnek megfelelő szolgáltatást nyújtani.
- Az igénybe vett támogatáshoz kapcsolódóan köteles a monitoring rendszer működtetése céljából – külön jogszabályban foglaltak szerint - adatot szolgáltatni az erre rendszeresített formanyomtatványon.

A kifizetési kérelemmel kapcsolatos további feltételek:

A kifizetési kérelemhez kapcsolódó elszámolás az építési normagyűjteményben, illetve gépkatalógusban szereplő tételek azonosítója szerint történik. A támogatási kérelem alapján hozott jogerős támogatási határozat több kiadási tételt állapít meg, a jogerős támogatási határozat által rögzített egyes támogatható kiadási tételek összegét a kifizetési kérelem azonos elszámolható kiadási tételéhez tartozó kifizethető összeg nem haladhatja meg. Amennyiben az elszámolni kívánt tételek nem sorolhatóak be az építési

normagyűjteménybe, illetve gépkatalógusba az azonosító, illetve gépazonosító alapján, az NDP Vhr. 8 §. (2) bekezdése rendelkezéseinek értelmében:

- kifizetési kérelemben a **tételenként minimum két, hasonló műszaki tartalommal rendelkező, de különböző ajánlattevőktől származó árajánlat adatait** fel kell tüntetni,
- az árajánlatok közötti választást abban az esetben kell megindokolni az árajánlatos tétel bejelentő lapon, amennyiben a két árajánlat közül a magasabb értékű ajánlatot fogadta el,
- az árajánlat nem származhat az ügyfél saját tulajdonában lévő vagy kapcsolt vállalkozásától, illetve olyan vállalkozástól, amelyben az ügyfél legalább többségi tulajdoni hányaddal rendelkezik.

A kifizetési kérelemmel nem számolható el a jogerős támogatási határozattal jóváhagyott mértéket meghaladó, illetve nem a művelet végrehajtása érdekében felmerült kiadás. Nem támogatható kiadás a támogatás elnyerése esetén fizetendő, számszerűen meghatározott összegű, az összköltség vagy a támogatás százalékában megállapított, illetve bármilyen egyéb módon meghatározott sikerdíj.

A kifizetés alapját csak az ügyfélnél felmerült olyan kiadások képezhetik, amelyeket a művelet megvalósítása érdekében teljesített gazdasági eseményről az ügyfél nevére kiállított, és pénzügyileg rendezett kiadásigazoló bizonylat igazol.

A kifizetési kérelemben elszámolni kívánt, a már teljesített gazdasági eseményhez kapcsolódó előlegrszámlák, csak a hozzájuk kapcsolódó pénzügyileg is rendezett végszámlával együtt számolhatóak el.

Egy bizonylat csak egy kifizetési kérelemnél számolható el.

Amennyiben a kiadásigazoló bizonylat nem felel meg az NDP Vhr 18.§ (6) bekezdésben foglaltaknak, az elszámoláshoz nem fogadható el. A jogszabályi előírásoknak nem megfelelő bizonylat alapján igényelt támogatási összeg jogosulatlan igénylésnek minősül, ami szankciót von maga után.

Csak a készpénzzel és banki átutalással – a kifizetési kérelem benyújtásáig – kiegyenlített kiadások fogadhatók el a támogatás alapjaként.

A kifizetési kérelem benyújtásának további feltétele, hogy az ügyfél eleget tegyen az NDP Vhr., a támogatási rendelet, valamint a vonatkozó egyéb jogszabályok előírásainak.

II. A kifizetési kérelem benyújtásával kapcsolatos szabályok

A kifizetési kérelmet az MVH által rendszeresített, jelen közlemény mellékletét képező formanyomtatványon postai úton lehet benyújtani.

A benyújtás helye:

a lakóhely/székhely szerinti regionális illetékességű megyei MVH kirendeltség.

A benyújtás napja a borítékon szereplő postai bélyegző dátuma. Javasoljuk, hogy a küldeményt tértivevénnyel adja fel. (Az MVH regionális kirendeltségek elérhetőségeinek listája megtalálható a www.mvh.gov.hu weblapon „AZ MVH-ról/Elérhetőségek” menüpont alatt.)

A benyújtott kifizetési kérelmet és a csatolt mellékleteket szkennelésre alkalmas formában (különálló laponként) kell benyújtani, hogy lehetővé tegye a különálló lapokként történő kezelést, ezért mellőzzék a lapok összefűzését, összekapcsolását.

Az MVH kizárólag a kérelem benyújtására nyitva álló határidőben benyújtott és aláírt kérelmeket bírálja el, a jogszabályban rögzített benyújtási időszakon kívül, azt megelőzően vagy azt követően benyújtott kérelmeket érdemi vizsgálat nélkül, végzéssel elutasítja.

Figyelem! Amennyiben a kifizetési kérelem nem tartalmazza a főlapot vagy az intézkedésben való részvételre vonatkozó jogszabályban meghatározott betétlapokat, vagy bármelyiket az igény érvényesítésére jogosult aláírásával a nyomtatványon megjelölt helyen nem hitelesítette, úgy a kifizetési kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításra kerül.

Az MVH tv. 30./A. §-ban foglaltak szerint, amennyiben a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv tudomására jut, hogy az **ügyfél az ügyfél-nyilvántartási rendszerhez kapcsolódó változás-bejelentési kötelezettségét elmulasztotta**, a bejelentési és adatszolgáltatási **kötelezettség teljesítéséig**, valamint az ezek elmulasztása miatt kiszabott **mulasztási bírság megfizetéséig** az ügyfél részére a mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatási szerv a törvény hatálya alá tartozó intézkedések alapján, valamint a hatáskörrel rendelkező hatóság **a kérelemre induló eljárásaiban jogosultságot nem állapít meg, illetve támogatást nem folyósít, valamint az ügyfél által benyújtott új kérelmeket érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.**

Az NDP Vhr. 9. § (7) bekezdése alapján a kifizetési kérelmet **2012. január 1-től 2012. január 31-ig** lehet benyújtani. **A benyújtás végső határideje a benyújtásra nyitva álló időszak utolsó napja. Az ezen a napon postára adott kérelmeket határidőben érkezett kérelemként kezeli hivatalunk.**

Felhívjuk a figyelmet, hogy a **kifizetési kérelem módosítására** kizárólag a 2012. január 1. és 2012. január 31-e közötti **benyújtási időszakon belül van lehetőség**. A benyújtási időszakot követően a kérelem módosítása nem lehetséges, például nem lehet a kifizetési kérelmet új számlára vonatkozó támogatás igényléssel kiegészíteni, nem lehet részben visszavonni (például, a kérelemből egy-egy számlát visszavonni).

III. A kifizetési kérelemcsomag részeként benyújtandó nyomtatványok és dokumentumok

A kifizetési kérelem összeállításához szükséges formanyomtatványok letölthetőek a www.mvh.gov.hu honlapról, valamint beszerezhetőek az MVH megyei kirendeltségein.

A Nemzeti Diverzifikációs Program keretében megvalósuló turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez igénybe vehető támogatások kifizetésének igénylésére szolgáló kérelemcsomag formanyomtatványai:

- D4102-02 Kifizetési kérelem - Főlap

- D0034-02 Számla- és bizonylatösszesítő A betétlap - bizonylatösszesítő
- D0035-03 Számla- és bizonylatösszesítő B betétlap
- D0053-01 Árajánlatos tétel bejelentő lap
- D0054-03 Kifizetési kérelem – Építési tételek (ÉNGy) betétlap
- D0055-02 Tételrészletező betétlap
- D0077-04 Nyilatkozat közbeszerzési eljárás lefolytatásáról

Kérjük, hogy a formanyomtatványok kitöltése előtt figyelmesen olvassa el a kifizetési kérelem kitöltését segítő **Kitöltési útmutatót**.

További csatolandó dokumentumok:

- az aktuális kifizetési kérelemben elszámolni kívánt kiadásokat igazoló, az NDP Vhr. 18 § (6) bekezdésben meghatározott rájegyzésekkel ellátott számlák, bizonylatok egy, az ügyfél által hitelesített másolati példánya,
- az aktuális kifizetési kérelemben elszámolni kívánt kiadások pénzügyi teljesítését igazoló dokumentumok (bankszámlakivonat) egy, az ügyfél által hitelesített másolati példánya,
- amennyiben az aktuális kifizetési kérelem nem az első, mert benyújtását megelőzően már került benyújtásra a támogatott projekthez kapcsolódóan kifizetési kérelem, és az nem került visszavonásra, illetve az MVH jogerősen nem utasította el, akkor a korábbi kifizetési kérelmekben elszámolt kiadásokat igazoló, az NDP Vhr. 18. § (6) bekezdésben meghatározott rájegyzésekkel ellátott számlák, bizonylatok egy, az ügyfél által hitelesített másolati példányát és a kiadások pénzügyi teljesítését igazoló dokumentumok (bankszámlakivonat) egy, az ügyfél által hitelesített másolati példányát is kérjük benyújtani, amennyiben korábban, az érintett kifizetési kérelemhez nem kerültek benyújtásra.

Az ügyfél által hitelesített másolaton „Az eredetivel mindenben megegyező másolat” szövegnek és az ügyfél eredeti (cégszerű) aláírásának szerepelnie kell.

Figyelem! Amennyiben a benyújtott bizonylatmásolat az NDP Vhr. 18. § (6) bekezdésében előírt, az alábbiakban felsorolt kötelező rájegyzéseket, vagy azok bármelyikét nem tartalmazza, akkor az érintett bizonylat az NDP Vhr. 18. § (7) bekezdése alapján kiejtésre kerül:

- a tétel SZJ (Szolgáltatások Jegyzéke) vagy VTSZ (vámtarifa) száma vagy KN-kódja (kombinált Nomenklatúra-kódját),
- az ügyfél-regisztrációs száma,
- a támogatási határozat azonosító száma,
- a „Támogatás elszámolására benyújtásra került” rájegyzés.

Figyelem! A bizonylatokon továbbra is az SZJ '03 szerinti kódot kell feltüntetni, nem pedig a TESZOR kódot.

- Az **első**, építéssel kapcsolatos **kifizetési kérelemhez** a jogerős építési engedély – beleértve a hozzá tartozó építészeti-műszaki tervdokumentációt - hiteles másolatát,

vagy a tervezői névjegyzékben szereplő tervező nyilatkozatát arról, hogy a tevékenység nem építési engedélyköteles,

- **az utolsó kifizetési kérelemhez** építésiengedély-köteles tevékenység esetén mellékelni kell a hatáskörrel rendelkező építésügyi hatóságnak a létesítmény használatbavételéről szóló jogerős engedélyét, valamint engedélyköteles tevékenység esetén az üzemeltetéshez szükséges engedélyt, vagy ha a művelet megvalósításához szükséges jogerős hatósági engedéllyel vagy engedélyekkel nem rendelkeznek, akkor az engedélyt kiállító hatóság eredeti igazolást arról, hogy a megszerzésre irányuló eljárást megindította.
- termálkútúrás és termálkút fennmaradását biztosító beruházások esetén az első, építéssel kapcsolatos kifizetési kérelemhez mellékelni kell a jogerős létesítési vízjogi engedély hiteles másolatát, valamint az utolsó kifizetési kérelemhez a jogerős üzemeltetési vízjogi engedély hiteles másolatát, vagy ha a művelet megvalósításához szükséges jogerős hatósági engedéllyel vagy engedélyekkel nem rendelkeznek, akkor az engedélyt kiállító hatóság eredeti igazolást arról, hogy a megszerzésre irányuló eljárást megindította
- a művelet megvalósulásának feltételeként szabott jogerős engedélyek megszerzésére irányuló eljárás megindításának határidőn túl (2012. március 31.) történő igazolása esetén igazolási kérelem nem nyújtható be;
- a jogerős engedélyek határidőn túl történő benyújtása (2012. április 30.) esetén igazolásnak helye nincs.
- Az utolsó kifizetési kérelemhez csatolni kell:
 - a) a támogatási rendelet 3. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, a falusi turizmushoz kapcsolódó minőségi magán szálláshely fejlesztése esetén a FATOSZ által elismert minősítők által kiadott minősítő okirat másolatát;
 - b) a támogatási rendelet 3. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott fejlesztés esetén a nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshely szolgáltatásról szóló 173/2003. (X. 28.) Korm. rendelet 14. §-a szerint kiadott igazolást;
 - c) a 3. § (1) bekezdés c) pont cb) alpontjában meghatározott fejlesztések esetén a szolgáltatás minősítéséről szóló igazolást;
 - d) turisztikai szakmai szervezeti tagság igazolását,
- **az első kifizetési kérelem benyújtásakor** a nem természetes személy ügyfélnek nyilatkoznia kell arról, hogy a támogatási határozat szerinti művelet vonatkozásában a 2003. évi CXXIX. tv. (a továbbiakban: Kbt.) rendelkezései alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezett-e, a D0077-04 Nyilatkozat közbeszerzési eljárás lefolytatásáról formanyomtatványon,
- amennyiben az ügyfél az adott tevékenység vonatkozásában Kbt. hatálya alá tartozik (közbeszerzésre kötelezett vagy a Kbt.-t önként alkalmazza), köteles:
 - a) az eljárást megindító, illetve módosító felhívást, illetve hirdetményt az annak megküldését, illetve megjelenését bizonyító dokumentumokkal,
 - b) az eredményről szóló tájékoztató(ka)t, illetve - ha a Kbt. az eljárásra nem írja elő az eredményről szóló tájékoztató közzétételét - az írásbeli összegezt az annak megküldését bizonyító dokumentumokkal,
 - c) a szerződésmódosításról szóló hirdetményt,

d) a szerződés teljesítéséről szóló hirdetményt, annak megjelenését - eljárást indító hirdetmény közvetlen megküldése esetében a megküldést - követő **3 munkanapon belül** az MVH részére benyújtani.

Az ügyfél köteles továbbá:

- a) MVH által rendszeresített formanyomtatványon a közbeszerzéssel érintett tételek részletezését, és
- b) az eljárás - még be nem nyújtott - összes dokumentumát, így különösen a kiegészítő tájékoztatásokat; az ajánlatok másolati példányát; a bontási, tárgyalási, bírálati, eredményhirdetési jegyzőkönyveket, továbbá a bírálat dokumentumait ahhoz az **első kifizetési kérelemhez** csatolni, amely a közbeszerzéssel érintett műveleti tevékenység elszámolására vonatkozik.

IV. A kifizetési kérelmek elbírálása

Az MVH az NDP Vhr.-ben meghirdetett szempontok alapján bírálja el a beérkezett kérelmeket, és dönt a kifizetési kérelmek jóváhagyásáról, hiánypótlásáról illetve elutasításáról.

Az MVH kizárólag a kérelem benyújtására nyitva álló határidőben benyújtott kérelmeket bírálja el érdemben, a jogszabályban rögzített benyújtási időszakon kívül - azt megelőzően vagy azt követően - benyújtott kérelmeket érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Az érdemi vizsgálat nélküli elutasítási okokat A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló **2004. évi CXL. törvény** (röviden: Ket.) 30. §-a, valamint az MVH tv. 56. § (2) bekezdésének rendelkezései tartalmazzák.

Az eljárás során azonos tárgyra vonatkozóan hiánypótlásra egyszer van lehetőség, az erről szóló felszólítás kézhezvételétől számított, a hiánypótlásra felszólító végzésben az MVH által megadott határidőn belül. Az MVH a vonatkozó jogszabályokkal összhangban a kérelmek elbírálásához a közleményben foglaltakon túl egyéb dokumentumokat is bekérhet. A hiánypótlásra nyitva álló határidő az ügyfél kérelmére nem hosszabbítható meg, és amennyiben a hiánypótlást vagy a nyilatkozatát az ügyfél a hiánypótlásra vagy a nyilatkozattételre nyitva álló határidőn túl nyújtja be, azt a döntés meghozatalánál nem lehet figyelembe venni, továbbá az eljárás az ügyfél kérelmére nem függeszthető fel. Eljárás felfüggesztésére csak abban esetben van lehetőség, amennyiben az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik, vagy az MVH az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el.

Az MVH a kérelmet elutasítja, ha az ügyfél a vonatkozó közösségi, illetve nemzeti jogszabályokban meghatározott bármely feltételt nem teljesíti.

Amennyiben nem teljesül a kifizetési kérelem benyújtásának azon feltétele, hogy az ügyfél szervezet nem áll felszámolási, végelszámolási eljárás, adósságrendezés vagy csődeljárás alatt, természetes személy nem áll gazdálkodási tevékenységével összefüggő végrehajtási eljárás alatt, a kifizetési kérelmet az MVH elutasítja, az ügyfél támogatáshoz való jogosultsága megszűnik, és az általa igénybe vett támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy egy támogatási kérelemhez kapcsolódó több kifizetési kérelem esetén a később benyújtott kérelmek feldolgozása mindaddig felfüggesztésre kerül, amíg a korábbi(ak) feldolgozása határozattal le nem zárult (pl. fellebbezés esetén).

V. Kifizetés

Amennyiben a támogatási kérelem alapján hozott támogatási döntés több kiadási tételt állapít meg, a döntés által rögzített egyes támogatható kiadási tételek összegét a kifizetési kérelem azonos elszámolható kiadási tételéhez tartozó kifizethető összege nem haladhatja meg.

Az utolsó kifizetési kérelem benyújtása előtt nem fizethető ki a támogatási döntéssel jóváhagyott elszámolható kiadások 80 %-át meghaladó összeg. Ez a rendelkezés nem akadályozza annak, hogy az ügyfél a kifizetési kérelemmel az említett mértéket meghaladó kiadást számoljon el, amely az utolsó kifizetéssel válik esedékessé.

A forinttól eltérő pénznemben kiállított számla vagy egyéb, a gazdasági eseményt hitelesen dokumentáló bizonylat esetén a számlán vagy a bizonylaton szereplő összeget a számlán vagy a bizonylaton szereplő (gazdasági) teljesítés időpontját megelőző hónap utolsó - a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által közzétett - hivatalos deviza középárfolyamon kell átszámítani forintra. Az MNB által nem jegyzett pénznemben kifejezett összegeket a (gazdasági) teljesítés időpontját megelőző hónap utolsó - az EKB által közzétett - hivatalos középárfolyamán kell euróra, majd azt az MNB hivatalos árfolyamán kell forintra átszámítani.

A kifizetést az MVH az ügyfélnek az MVH-nál az ügyfél-regisztrációs rendszerben nyilvántartott bankszámlájára történő átutalással teljesíti a 2012. január 1. és január 31. közötti időszakban benyújtott kifizetési kérelem esetében 2012. szeptember 1. és szeptember 30. között.

VI. Közlemény kapcsolódó mellékletei

- D4102-02 Kifizetési kérelem - Főlap
- D0034-02 Számla- és bizonylatösszesítő A betétlap - bizonylatösszesítő
- D0035-03 Számla- és bizonylatösszesítő B betétlap
- D0053-01 Árajánlatos tétel bejelentő lap
- D0054-03 Kifizetési kérelem – Építési tételek (ÉNGY) betétlap
- D0055-02 Tételrészletező betétlap
- D0077-04 Nyilatkozat közbeszerzési eljárás lefolytatásáról
- Kitöltési útmutató

VII. Ellenőrzések

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal a kifizetési kérelmeket adminisztratív úton teljes körűen ellenőrzi, és jogosult helyszíni ellenőrzés illetve szemle keretében is vizsgálni.

VIII. Művelet megvalósulásának külön feltételei a 2011. március 31-ig tartó megvalósítási határidővel érintett ügyfelek esetén

Az egyes vidékfejlesztési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 140/2011. (XII. 22.) VM rendelet alapján az az ügyfél, akinek a művelet megvalósítására irányadó véghatáridő 2011. március 31. volt és kizárólag azért nem tudta addig az időpontig megvalósítani a műveletet, mert a jogerős hatósági engedéllyel vagy engedélyekkel nem rendelkezett, úgy a 2011. március 31-ei határidőt megtartottnak kell tekinteni, amennyiben a jogerős engedélyt vagy engedélyeket legkésőbb 2012. január 31-ig benyújtja az MVH-hoz. Ezen ügyfelek azonban kifizetési kérelem benyújtására már nem jogosultak. A jogerős engedély(ek) benyújtásának helye és módja megegyezik a jelen közlemény II. pontjában írtakkal.

IX. Kapcsolódó jogszabályok

- a **150/2009. (XI. 6.) FVM rendelet a Nemzeti Diverzifikációs Program keretében turisztikai tevékenységek ösztönzéséhez nyújtandó támogatások részletes feltételeiről;**
- a **144/2009.(XI. 6.) FVM rendelet** a Nemzeti Diverzifikációs Program társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól;
- a Tanács 1990. október 9-i 3037/90/EGK rendelete az Európai Közösségben a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozásáról;
- a Tanács 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK Rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról;
- a Tanács 2006. február 20-i 320/2006/EK rendelete a Közösségen belül a cukoripar szerkezetátalakítására szolgáló ideiglenes rendszer megállapításáról és a közös agrárpolitika finanszírozásáról szóló 1290/2005/EK rendelet módosításáról;
- a Bizottság 2006. június 27-i 968/2006/EK rendelete a Közösségen belül a cukoripar szerkezetátalakítására szolgáló ideiglenes rendszer megállapításáról szóló 320/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról;
- a Bizottság 2006. december 15-i 1974/2006/EK Rendelete az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet részletes alkalmazási szabályainak megállapításáról;
- a Bizottság 2006. december 15-i 1998/2006/EK rendelete a Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról;
- az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény;
- 1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról
- 1997. évi XLI. törvény a halászatról és a horgászatról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet átalakításáról és védelméről

- 1997. évi CLVI. Törvény a közhasznú szervezetekről
- a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény;
- a közbeszerzésről szóló 2003. évi CXXIX. törvény;
- a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény;
- a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény;
- a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény;
- az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény;
- a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény;
- 173/2003. (X.28.) Korm. rendelet a nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshely-szolgáltatásról
- az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről szóló 85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet;
- a szálláshely-szolgáltatási tevékenység folytatásának részletes feltételeiről és a szálláshely-üzemeltetési engedély kiadásának rendjéről szóló 239/2009. (X. 20.) Korm. rendelet;
- az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet;
- a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet;
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból, az Európai Halászati Alapból, valamint az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból támogatott programok és intézkedések pénzügyi, számviteli és ellenőrzési rendszerek kialakításáról, lebonyolításának rendjéről szóló 82/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet;
- az építőipari kivitelezési tevékenységről, az építési naplóról és a kivitelezési dokumentáció tartalmáról szóló 191/2009. (IX.15.) Korm. rendelet;
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból támogatott intézkedések monitoring adatszolgáltatási rendjére vonatkozó részletes szabályokról szóló 18/2009. (III.6.) FVM rendelet.

- 14/2008. (XII. 20.) ÖM rendelet a lovas szolgáltató tevékenységről

További információk megtalálhatóak a VM (<http://www.kormany.hu/hu/videkfejlesztési-miniszterium>), valamint az MVH honlapján (www.mvh.gov.hu), illetve tájékoztatás kérhető az ugyfelszolgalat@mvh.gov.hu e-mail címen vagy személyesen, illetve telefonon az MVH központ és a regionális illetékességű megyei kirendeltségek ügyfélszolgálatán.

X. A közlemény hatálya

Jelen közlemény 2012. január 1. napján lép hatályba, egyidejűleg az 59/2011. (III. 25.) és a 152/2011. (IX. 22.) MVH Közlemény hatályát veszti.

Amennyiben a közlemény és a vonatkozó jogszabályok között ellentmondás vagy eltérés merül fel abban az esetben a jogszabályok az irányadóak.

Budapest, 2011. december 22.

Palkovics Péter
elnök